

Rutin
Process: 3 RGK Hälsa, vård och tandvård
Område: Provtagning och diagnostik
Giltig fr.o.m: 2020-03-13
Giltig t.o.m: 2022-03-13
Faktaägare: Ola Forsell, Områdesansvarig
Fastställd av: Maria Söderlund, Metodansvarig läkare
Revisions nr: 4
Identifierare: 40996

Provtagningsanvisning S-Zink

Utförs på:
Kliniskt kemiska laboratoriet Växjö

1 Indikation

Misstanke om Acrodermatitis enteropatica, zinkförgiftning, zinkbrist och uppföljning efter överviktskirurgi och av behandling med penicillamin.

2 Patientförberedelse

Inga speciella förberedelser krävs.

3 Provtagning och provhantering

Venprov: Serumrör (röd kork)
Kapillärprov: Analyseras inte
Centrifugering: Centrifugeras inom 4 timmar. Serum överförs till nytt rör av samma typ, proppas. Se dokument [Centrifugering av provrör, Klinisk kemi och transfusionsmedicin/transfusionsmedicin](#)
Förvaring: Serum avskils i nytt rör av samma typ hållbart 7 dygn i rumstemperatur, 7 dygn i 2-8 °C och 1 år vid - 20 °C.

4 Remiss

Cambio COSMIC / REMISS KEMI

5 Analysfrekvens

1 gång/vecka

6 Referensintervall, beslutsgräns

8 - 17 µmol/L
Individer äldre än 50 år har något lägre nivåer.

7 Bedömning

Resultatet skall relateras till nivån av albumin och α_2 -makroglobulin.

En låg zinkaktivitet ses vid absolut brist eller vid förskjutning mellan poolerna och kan ses vid tuberkulos, levermetastaser, tarmsjukdomar, hjärtinfarkt, akuta infektioner. Och även vid bristfällig kosthållning, malabsorption, brännskador, behandling med antiepileptika eller kelater (penicillamin), parenteral nutrition utan specifik tillsats, sickelcellanemi eller gastrisk bypass-operation för fetma mm. Mycket låga Zn-halter ses vid den ärftliga sjukdomen acrodermatitis enterohepatica som ger defekt upptag av zink i tarmen. Zinkvärden på < 6 µmol/L är associerat med allvarlig zinkbrist. Förhöjda värden kan ses vid osteosarkom, koronarkärlssjukdom, arterioskleros, anemi men även vid akut och kronisk förgiftning.

7.1 Felkällor och variation

Dygnsrytm med högsta värden kring kl 9 på morgonen och igen kl 18 på kvällen. Zinkvärdena sjunker postprandialt.

8 Kod

NPU03768